

מנעי קולך מבכי

מילים ולחן: עידן רייכל

כי בלילות שנתך נודדת
וכל חלום הוא למורא
תטי אז את אוזנך לשקט
וכל חסד רחמים
עוד יעלה, הנה הוא בא

כי בשבילו נפשך נשמרת
הרי קרבה היא השעה
עד ששדוד בזרועותייך
ייפול בסוף הדרך
כשישובו לגבולם

רק מנעי קולך מבכי
ועיניך מדמעה
כי השער יפתח לו
ויבוא בו בסערה
כשישובו לגבולם

עד אל נחלי המים
דרך שארית כוחך
אם ישיבנו אז נשובה
מנעי קולך מבכי
יש תקווה לאחריהך

רק מנעי קולך...

אשתחן האזכיר

אתמול התקיימה אסיפה כללית ברוב עם, עשרים חברים, לנושא "תוכנית משק 2009". היה מעניין לשמוע רקע ודברי הסבר למצב הכלכלי בכלל ואצלנו בפרט ובסופו של מצג נתונים והסברים, אישרה האסיפה את התוכנית. אלא מה, מסתבר שאין חדש תחת השמש ודברים שנאמרים היום, נאמרו כבר לפני שלושים שנה... שמור בידי מכתב שכתבה **דבורה'לה ליפשיץ ז"ל** למזכירות וליומן המשק. שווה לקרוא ולהתרשם איך החיים זורמים, ובעיות יסוד בהתנהלות הצרכנית נשארות...

מתוך מכתבה של דבורה'לה ליפשיץ למזכירות וליומן:

27.11.1979

למזכירות וליומן

לא השתתפתי באספה האחרונה בגלל מחלה ויש ברצוני להביע קצת ממחשבותיי על הנעשה במשק בקשר למצב הכלכלי בו אנו נמצאים: יתכן שקצת מאוחר פתחנו עיניים מסביבנו וכעת הכרחי להתייצב ברצינות הן הציבור הרחב וכל חבר בתוכו ובעיקר נדרשת **ההנהלה** של המשק לבצע כל החלטה ולא להיכנע ללחץ של בודדים וקבוצות, אחרת נמצא עצמנו במצב בלתי-נסבל.

לא אוכל ליעץ לכלכלנים בעניין גלגול כספים והשקעות (מיליונים) אין לי הידע וההשכלה לכך אבל כעקרת-בית ואזרחית רגילה בקיבוץ ארבעים וחמש שנה, יש לי הזכות להצביע על דברים שיש כן לעשות בזמנים אלה. ואלה הם:

אינני בטוחה שאפשר להוריד כרגע מתקציב החברים - הלוואי שהמשק יוכל להוסיף לתקציב, עם עליית-המחירים, אבל אפשר למנוע הרבה בזבוז והוצאות יתרות בהרבה שטחים, החבר יצטרך לחשוב על כל פרוטה שהוא מוציא ולא לעלות לרמת-צריכה שלא ביכולתו. **אבל יצר לב האדם** ובכך לדעתי המחסנים צריכים להפסיק לקנות מצרכים יקרים וראוותניים, קשה לחבר לעמוד בפני הפיתוי הזה.

להפסיק השנה להביא תערוכות מכל המינים, זה בהחלט מוציא מהחבר הרבה כסף.

אפשר למנוע בזבוז הוצאות יתרות בהרבה שטחים: ראשית, **פיקוח על המים** יש בזבוז גדול בכל פינות המשק, צריך לא להתעייף מלהזכיר לציבור כל יום לשמור ולא לבזבז מים, לתקן ברזים, ולנוי יש מה לתרום בנידון.

החשמל, יש למנות ועדה מצומצמת שכוללת חשמלאי שתטפל בעניין **בזבוז-חשמל** ואיך להקטין את התצרוכת. חימום-בתים-מינימום, ופה יש [מקום] לציבור לתרום רצון טוב וערנות, לא לפתוח חימום ללא צורך ולסגור בזמן.

רצוי להרבות בתרבות-פנימית ויש לנו הרבה כוחות לזה. הכרחי גם **לפגוע** בשטחים **עדיניים** כמו **חינוך** והוצאות **בריאות**. לא יתכן הוצאות ללא פיקוח מעמיק בשטחים אלה (אולי יש הגזמה בהוצאות).

נושא שאין אני מומחית גדולה זה **רכב** אבל כל חבר שיש לו עיניים בראשו וקצת הבנה יוכל לראות ולהצביע על **בזבוז** גדול בשטח זה (דלק), נסיעות לבית-חולים ללא פיקוח. **הסדרן** יכול הרבה לתאם בנידון בין כל הגורמים ולצמצם נסיעות מיותרות, **והרכב** בתוך המשק - **טרקטורים** שנערים קטנים שולטים בהם והורסים לא מעט.

גם **הגזברים** צריכים לחשוב אולי יכולים כמה פעמים בשבוע לצמצם, לנסיעות משותפות לכיוון אחד.

ביקורת קפדנית על הוצאות ענפים לא מבוקרות.

ועדת חברה יחד עם המזכירות צריכה לנתח ולדעת מה נעשה בשטח - **מוסר-העבודה ולפקח יותר** על ענייני **בזבוז** ללא צורך בשטח זה. חבל שבוועדה הכלכלית-המשקית אין כמה חברות, **סתם אזרחיות** טובות היכולות לתרום בנידון. הבחורות במשק שכחו כבר את המושג 1/3 שיש בזכותן ליהנות בהשתתפותן, בזה ניתן את ידנו למאמץ זה, רצוי שכל חבר יביע את דעתו ולא רק יקטרג, על מה שאין.

דבורה ליפשיץ

א נרדאנו פשא'רה (2)

למי שתוהה להיכן נעלם צוות התחדשות, מדוע קולם לא נשמע מעל גלי היומן והאם הם סתם תפסו תנומת חורף או התפוגגו להם, אז התשובה היא - לא רבתי. מה שקורה בפועל הוא שהצוות סיים זה עתה לאחר כעשרים מפגשים מתישים הכנת תוכנית מפורטת בת כ-40 עמודים שמכסה את ההיבטים השונים והרבים של חיינו כתוצאה מהשינוי המוצע באורחות חיינו. המודל שבחרנו להיצמד אליו הוא מודל לייט של "רשת ביטחון", המבוסס על מה שבוצע בקיבוץ שמיר בשנת 2001. כלומר: מעבר למודל זה מתוך עמדת כוח ולא מתוך משבר. במודל המוצע תובטח התמיכה בנושאי חינוך, בריאות, סיעוד, תרבות, מוסדות ציבור וכו'. כמו כן תישמר רמה של עזרה הדדית, הבטחת הכנסה ורמת חיים סבירה לחברים שיהיו זקוקים לעזרה על ידי מנגנון שמוגדר כ"רשת ביטחון". הכול יוסבר במפורט בחוברת ובמפגשים. הכוונה היא להיות מוכנים להציג את המסמך הזה ושל מודל פרטני ברמה אישית מול (כמעט) כל חבר וחברה עוד בחודש פברואר, במגמה להציג אותו לקראת דיונים ציבוריים במרץ. בשלב הנוכחי, שבו לא התקבלו עדיין החלטות ציבוריות בנושאים חשובים ורבים, ההכרחיים להשלמת המודל, כגון: גובה המסים הפנימיים, רמת הסבסוד של שירותים שונים, גובה רשת הביטחון ותנאיה, ובמצב שבו לא ניתנה לנו האפשרות לבצע תהליך של משפור מישרות על ידי מנתח עיסוקים מקצועי ואובייקטיבי, נאלצנו לבנות את המודל המותאם לעין חרוד על בסיס "מיטב השיפוט" של צוות התחדשות ועל בסיס הערכת שווי מישרות המבוסס על סקר מכון פילת לגבי המשכורות בקיבוצים. הנחתנו היא שמודל זה קרוב למציאות אך יהיה צורך לאשרר אותו או לתקנו באופן רשמי. בקיצור, מה שנבקש בשלב זה, לאחר שנציג את העקרונות והחומר שהכנו עד עתה, הוא את אישור הציבור להכנת מודל מעודכן ומלא המבוסס על תהליך של משכור משרות אמיתי והכנת הצעה מפורטת על ידי גוף רשמי שימונה על ידי האסיפה. ההצעה המפורטת תובא לאישור הציבור בתוך מספר חודשים לשם אישור ברוב מיוחס.

חלקנו יהיה בוודאי ער ויתייחס להיבטים האידאולוגיים של ההצעה - שבאה לתת מענה לחוליים העיקריים של ההתנהלות הנוכחית השיתופית שלנו - אך רובנו

יבחן בוודאי את ההצעה על בסיס התנאים והביטחון הסוציאלי שהיא מעניקה לו ברמה האישית, ולכולנו, ברמה הקהילתית. את התשובות לכל השאלות האלו בכוונתנו להציג לציבור בכתב ובהתכנסויות שונות עוד לפני האסיפה שתכנס לקבלת החלטות בנושא זה.

היות ומדובר בנושא מהותי ביותר לגבי ההתנהלות של חיינו, הדבר האחרון שהיינו רוצים שיקרה לגביו הוא – אדישות. לפיכך, אנחנו מזמינים את כולכם לעיין בחוברת המפורטת וביתר הפרסומים בכתב, ולהגיע לפגישות ההסברה, אפילו אם נראה לכם שאינכם תומכים בתהליך. הודעות לגבי הפרסומים ומועדי המפגשים יתפרסמו בנפרד במועד מאוחר יותר.

בשם צוות התחדשות
נחמן פונדק

הבטחון

19/1/2009

לכבוד
קיבוץ עין-חרוד איחוד

אנו, משפחת פלג מגן יבנה, רוצים להודות לכם מקרב לב על האירוח הנפלא שארחתם אותנו בשישי-שבת בעקבות "עופרת יצוקה". נהנינו מאוד ומקווים לשוב ולהתארח שוב אצלכם בזמנים טובים יותר. תודה מיוחדת לנגה שני וליהודה פניאל על היחס החם וקבלת הפנים הלבבית. אכן הוכחתם שעם ישראל יחיד ומיוחד.

כל הכבוד !

משפחת פלג

תגלית

לזכרה של גלית הן

מדי שנה אנו מקיימים פעילות במסגרת חברת הילדים, ובהשתתפות המשפחה לזכרה של גלית הן.

ביום שישי האחרון נסענו, כיתות ז' - י"ב, וג'ודי והילה הן, למוזיאון הילדים בחולון. במוזיאון זה מוצגות שתי תערוכות שבהן המבקרים משתתפים באופן פעיל: הראשונה, "דיאלוג בחשיכה", והשנייה, "הזמנה לשקט".

מטרת התערוכות להפגיש את הילדים עם עולם העיוורים ועם עולם הלא-שומעים בדרך חווייתית.

ב"דיאלוג בחשיכה" עברנו במשך שעה וחצי, בחושך מוחלט, מסלול המדמה הליכה בפארק, קניות בשוק, שיט בסירה, חציית רחוב סואן ושיבה בבית קפה, והכול מבלי לראות דבר.

ב"הזמנה לשקט", אוזנינו נאטמו ולמדנו לתקשר ולעמוד במשימות מורכבות מבלי לשמוע ומבלי שנשתמש בקולנו.

שתי התערוכות מודרכות על ידי מדריכים עיוורים וחרשים. בסיום הפעילות נפגשנו לשיחה עם המדריכים. היו אלו דיאלוגים מרתקים שבהם נחשף בפנינו מעט מעולמם הייחודי של אלה החסרים את החושים החיוניים האלו, עולם שאיננו מודעים לו בחיינו היום-יומיים.

השלמנו את הביקור בפיקניק נעים ובאווירה טובה על דשא המוזיאון.

הפעילויות בתערוכות המיוחדות האלו היו משמעותיות ומאלפות ועוררו עניין רב. אנו ממליצים בחום על ביקור בהן במסגרת משפחתית או קבוצתית.

אודי ואסנת

וילדי ז' - י"ב

שׂוֹמֵר אֲבוֹת

בפרקי אבות מציינים כל עשור בחיי האדם ואפיונו, מגיל המצווה ועד מאה. המאה שלנו, בזכות התקדמות המדע, המחקר, הרפואה, התקשורת, שינתה את המציאות מאז, וכך "כל גיל לגילו".

בפרקי אבות נאמר: שישים לזקנה, שבעים לשיבה, שמונים לגבורות וכו'. גילים אלו צברו ניסיון, חכמה ודעת. והיום?

כל זאטוט משחק במחשב, באינטרנט, מרחיב קשריו, מרחיב ידיעותיו וזה עיקר משחקיו, אכן, הפער גדל, לטובת מי?

דור ההורים דיבר בשפת האידאולוגיה, היא שהנחתה את חייו ודרך חשיבתו, מעשיו וערכיו...

והיום? שלטון הכלכלה והפוליטיקה מנחים אותנו וכמובן את בכירי המדינה. אנו עומדים בפני יום הבוחר וזה הזמן לחשבון הנפש.

ולמרות הכול החיים הם עליות ומורדות וזה הסיכוי והסיכון לטוב ולרע.

ולמה נזכרתי בכל אלה? כי גם אני בדרך לשבעים וצוות "מנחה טובה" עשה לו לנוהג - לציין גיל זה עם המשפחה והחברים.

לכל אחד מאתנו יש חלום, יש תקוות.

ותקוותי שלי שנוכל להתקרב יותר האחד לשני ואגיע - ונגיע אל דרך שיר המעלות, למרות המצב, למרות הגיל.

יש לי חלום...

שרהל'ה

פְּרָדִים אֲדִירוֹת הַאִירוֹחַ (אֲקוּוִּיִּם שְׁלֵאֵל מְאִיז ...)

זהו.. בצער רב נפרדנו מדירות האירוח ששירתו אותנו נאמנה שנים רבות, ועליהן הולכות להיבנות דירות חדשות.

ומילה חמה לרותי ויהודה פניאל, שניהלו את חדרי האירוח לאורך תקופה ארוכה וידעו לתמרן בין מלחמות לעיתות שלום והכול במסירות, באהבה ובמאור פנים.

תודות לרוב.

נלי - ו. דירות

חושבים יחוק

כיצד נחטוף? שימוש באיט אפורים

יש לי רעיון לחטוף במים. למשל, כאשר מחכים למים עד שיתחממו, או כאשר רוחצים ידיים, או מצחצחים שיניים - לשים דלי או קערה בכיור או מתחת למקלחת, להניח אותם ליד האסלה ולאחר השימוש באסלה, במקום להוריד את המים - לשפוך את הנוזלים שהצטברו בדלי או בקערה. דרך נוספת לחטוף במים היא, כאשר שוטפים כלים בכיור לשים קערה ובמים המצטברים מהשטיפה ניתן לעשות שימוש חוזר או לשטוף את הרצפה או להשקות את הגינה. אשמח לרעיונות יצירתיים נוספים ולהעבירם הלאה לשם חיסכון.

ויוי שפירא

ועצג השכלה פוגחג אג ההרשמה ללימודים

חברים המעוניינים לצאת ללימודים בשנת הלימודים הבאה (תש"ע 2009 – 2010) מוזמנים להירשם בוועדת השכלה. את הבקשות יש לשים בת.ד. 3 ולרשום על המעטפה "עבור ועדת השכלה". ההרשמה פתוחה עד ה-20 במרץ.

בהצלחה!

יפה אבל ...

השבוע הייתי אחר הצהריים במאגר שמול רמת צבי. השמים מעל המאגר היו שחורים משחור ולא בגלל ענני גשם מבטיחים מהמערב. היו אלה כמיליון פרטים של זרזירים שכיסו את השמים. מראה מרהיב ביופיו. הם נסקו ונחתו, "רקדו" מעין ריקוד המוני, ששום כוריאוגרף לא היה יכול לתכנן ולתזמן.
יפה אבל... מזיק לחקלאות. כך אמר לי בן זוגי שצפה איתי במראה.
הוא הסביר, שבגלל מחסור במזון הם מגיעים אל שדות החיטה שזה עתה נבטו ואוכלים לנו את היבול.
ממליצה בחום, לעלות ולראות, מדי יום בין השעות 16:30 - 17:00 הם שם.
מראה יפה אבל מזיק.

עידית

מצל טו
לסאה בן אנוש
להוצאת הנכדה
רון
בת לענאל
ברכות לראש לכל המשפחות

מצל טו
ניסראל ואסתר
להוצאת הנכד
יונתן
בן לשירית ואורי
מירב הברכות לכל המשפחות

מצל טו
למנחם צנצני
להוצאת הנכדה
הילה
בת לערן ויעל
ברכות חמות לכל המשפחות

מצל טו
לאביש וארסון
להוצאת הנכדה
עלמה
בת למירב וצחי
בר ברכות לכל המשפחות

פרלה ביאטריס סרבסטיין ז"ל

31/12/2008 – 7/9/1949

קורות חיים

בשנת 1949 נולדה אימא בכפר קטן ליד בואנוס איירס ארגנטינה. בת שנייה למשה וסוניה.

את ילדותה העבירה בבואנוס איירס, למשפחה הייתה נגרייה קטנה שסבא משה ניהל, בבית היו מדברים הרבה על פוליטיקה, ארץ ישראל וציונות, מגיל צעיר אימא הייתה הולכת לקן של "השומר הצעיר". בדומה מאד לאביה היא הייתה פעילה נלהבת וחדורה באידיאולוגיה ציונית. בגיל שתיים-עשרה בקן של השומר הצעיר הכירה אימא את אבא אריה ז"ל, אבא היה אז חייל והם נהגו לכתוב זה לזה מכתבים, ולשמור על הקשר לאורך השנים.

אימא סיימה את לימודיה בגיל שמונה-עשרה והתחילה לעבוד כמורה בביה"ס יסודי ובמקביל התחילה ללמוד באוניברסיטה, אולם המצב בארגנטינה היה קשה מאד מבחינה פוליטית וכלכלית, אנשים נעלמו ונרדפו על ידי השלטונות, סבא משה היה פעיל פוליטית ועקב זה המשפחה חייה בפחד מתמיד. את לימודיה באוניברסיטה אימא לא הצליחה להשלים ונאלצה להפסיק.

בגיל עשרים וארבע התחתנה אימא עם אבא אריה ז"ל, פבלו ויוני נולדו בהפרש של שנתיים. לאחר לידת הבנים ניסתה אימא לחזור ללימודיה באוניברסיטה אולם לא אישרו לה עקב מוצאה היהודי. המצב בארגנטינה הוביל להחלטה לעלות לישראל אבל באותה תקופה נכנסה אימא להיריון וליאור נולד, ולכן העלייה נדחתה בחצי שנה.

הקליטה בעין חרוד לא הייתה קלה בגלל בעיות שפה ותקשורת, אולם לאט לאט נכנסה אימא לחיי הקיבוץ, בהתחלה עבדה בבית תינוקות אבל מהר מאד הבינו שאימא טובה במספרים אז היא עברה לעבוד בהנהלת חשבונות בפלב"ם שם עבדה כעשר שנים.

לאחר שאימא ואבא נפרדו ואבא נפטר בתאונת דרכים, החליטה אימא לצאת לדרך חדשה, היא עברה מפלב"ם להנהלת חשבונות בקיבוץ ועבדה שם בתפקידים שונים עד יום מותה.

את הורסיו אימא הכירה לפני כעשר שנים, מתוכן חמש שנים הורסיו חי עימה בקיבוץ. האהבה שלהם סייעה לאימא לפרוח ולהתחיל בדרך חדשה. לפני כשלושה חודשים אובחן אצל אימא סרטן בכבד. המחלה פגעה בה בדיוק בתקופה הכי יפה בחייה, היא פרוחה וזרחה, העבירה שעות בסטודיו של מוניקה בילתה עם הורסיו והייתה אימא אוהבת ומלטפת וסבתא מדהימה לנכדיה. היא ניסתה להתמודד ככל יכולתה עם הסרטן ואף פעם לא איבדה את החיוך שלה גם כשאנחנו מסביבה התקשינו לעצור את דמעותינו. נזכור אותך תמיד אימא עוטפים אותך באהבתנו

תנוחי בשלום על משכבך .

ילדיך והנכדים

משתתפים באבלו של
חיים מצליח ומשפחתו
במות האחות
סוזן אשכנזי
שלא תדעו עוד צער
בית עין חרוד

תערוכות חדשות במשכן לאמנות

יובל דניאלי: "דרכי זיכרון"

יובל דניאלי, יליד 1943, בן וחבר קיבוץ המעפיל.

בתערוכתו, אוגדו התחנות המרכזיות ביצירתו, המבליטות את דמותו כאמן איש קיבוץ. במהלך ארבעת העשורים האחרונים זוכה יצירתו של דניאלי ללקסיקון דימויים מסביבתו הקרובה, בהם עצי ברוש, מגדל המים, מגדל השמירה, נעלי עבודה, דמותו של א"ד גורדון ופרש על סוס. כל אחד מאלה מתפקד בה הן כדימוי חזותי והן כסימבולי.

תערוכתו במשכן לאמנות בעין-חרוד מבקשת לקשור בין עיסוקיו כאמן וארכיונאי ומוצג בה רצף כרונולוגי ורטרוספקטיבי של עבודותיו.

התערוכה מלווה בספר על יצירתו של דניאלי וכן שיחות ומאמרים בהקשרי יצירתו (עורכים: מוקי צור ויניב שפירא)

ביום שישי, 30.1 יתקיים יום עיון לרגל התערוכה והוצאת הספר בהשתתפות אברהם (פצ'י) שפירא, אליק מישורי, מוקי צור ועוד.

רונית שני: "שדרות מוריה 23"

תערוכתה של רונית שני עוסקת בתיעוד, מיון וקטלוג של בית הוריה, ובתוך כך בשימור של זיכרון פרטי. הדירה הצנועה שבה גדלה, בשדרות מוריה 23 בחיפה, נותרה עומדת על כל תכולתה לאחר מות הוריה. שני זוכרת כיצד אביה נהג לומר, באצבע מונפת: "לזרוק זה הכי קל!" ואכן, דבר חדש, אם נקנה, לא הוציא דבר ישן. חסכנות הייתה תכונה מקודשת.

צילומיה של שני מתמקדים בתכולת הדירה הריקה, שבה נאגרו כיסאות מתקופות שונות, כריות מקושטות, שעונים מעוררים, צרורות מפתחות וארון משרדי גדוש בחוברות "נשיונל ג'אוגרפיק" משלושים שנה. עם זאת, אופיים התיעודי מותיר אותם מנותקים מזמן ומהקשר והם מאזכרים צילומי ארכיון מתעדים. שני מעצימה אפקט זה ברקע המשמש למרבית החפצים - מפת-שולחן לבנה וניטרלית וצילום פרונטלי, חד ואינפורמטיבי.

רונית שני למדה צילום בלונדון ובניו יורק. מלמדת כיום במדרשה לאמנות של בית ברל ובחוג לתקשורת באוניברסיטת תל אביב.

פרץ בדה מאיר, ופריץ הנדל - "כרטיס עלייה לגן עדן" אוצרת: אלנה מקרובה
פרץ בדה מאיר ופריץ הנדל הכירו זה את זה בשנת 1940, זמן קצר לפני שעלו על ספינת המעפילים "אטלנטיק" והחלו את מסעם להגיע לארץ ישראל. הם רשמו וציירו תוך כדי תלאות המסע בספינה והמשיכו בכך גם לאחר שנתפסה ספינתם על-ידי הבריטים והם נכלאו במחנה מעצר באי מאוריציאוס שבאוקיינוס ההודי.

במאוריציוס המשיכו בפעילות אמנותית, בציור ובתיאטרון, למרות התנאים הקשים. פריץ הנדל ביקש לעזוב את האי ולהצטרף למלחמה בנאצים. המשבר הפנימי שבו חי הלך והחריף עד אשר שם קץ לחייו ב-7 בינואר 1945 והוא קבור בבית הקברות במאוריציוס. בדה הגיע לאחר המלחמה לארץ-ישראל, המשיך ליצור ובשנת 2002 הלך לעולמו, בן 96.

האוצרת אלנה מקרובה יצרה עם פרץ בדה קשרים אישיים ומקצועיים בשנים האחרונות לחייו, ובמהלך עבודתה איתרה גם את עבודותיו של פריץ הנדל ושל אמנים נוספים. בתערוכה שילבה חומר תיעודי נדיר שליקטה מבני משפחות ניצולי מאוריציוס וכללה גם את עבודותיו וסיפורו של האח של בדה, ליאו מאיר, האדריכל שלא יצא את פראג ונספה באושוויץ. בתערוכה שאצרה ובספר שהוציאה לאור שחזרה עולם אישי וקולקטיבי בתקופת המלחמה, הבריחה, והמאבק להישרדות: חומר מספינת המעפילים ומתקופת מאוריציוס, מסמכים, פרטים מחיי היומיום, רישומים, הדפסים ובובות תיאטרון שנוצרו במחנה. ההקשר הביוגרפי וההיסטורי משתלבים לעלילה מרתקת באמצעות סרטים תיעודיים ויצירות אמנות.

התערוכה הוצגה בטרזין לציון שנת ה-60 לתום מלחמת העולם השנייה (2005) ובמקומות נוספים באירופה.

ה נ כ ס מ ו ז מ נ י ס !

**שיח גלריה עם גליה בר אור
בתערוכות החדשות
שבת, 31.1, 11.30
להתראות !**

הבו חזמר ליומן

לכל הכותבים:

נשמח מאוד לקבל את רשימותיכם.

אנא שילחו אותן מבעוד מועד.

יום אחרון למסירה הוא **יום רביעי**, בשבוע שבו יוצא היומן לאור.

אימייל: שכפולית: tikva@en-harod.co.il

זיוה אופנהיימר: benio@en-harod.org

פרשת השבוע בא (שמות פרקים י - יג, טז)

בפרשה הקודמת וארא הוכתה מצרים שבע מכות מתוך העשר אך עדיין פרעה מסרב למלא את צו האלוהים מפי משה: שלח את עמי. ויחזק לב פרעה, ולא שלח את-בני ישראל: באשר דבר יהנה, ביד-משה. (ט, לה)

בפרשת בא נמשך המאבק בין משה ואהרון ובין פרעה ועבדיו. האל מכביד את לב פרעה ומכה במצרים שלוש מכות נוספות: ארבה, כבד מאד--לפניו לא-היה כן ארבה כמ'הו, ואחריו לא יהיה-כן. (י"ד) חושך: ויהי חשך, על-ארץ מצרים; וימש, חשך. (י"א) ואחרי המכה הזו מזהיר פרעה את משה: לך מעלי; השמר לך, אל-תסוף ראות פני--כי ביום ראתך פני, תמות. (י"ח).

את המכה הקשה מכל, מכת בכורות, שומר אלוהים אחרונה, זו המכה שאחריה פרעה, ישלח אתכם מזה: בשלחו--בלה, גרש יגרש אתכם מזה. (יא א).

והנה מגיע הלילה הגדול, הארבעה-עשר לחודש הראשון. במצוות אלוהים, בני ישראל שוחטים שה תמים בן שנה ומסמנים את המזוזות והמשקוף בדמו: והיה הדם לכם לאת, על הבתים אשר אתם שם, וראיתי את-הדם, ופסחתי עלכם; (יב א). ויהנה הפה כל-בכור בארץ מצרים (יב ט).

נגד המכה האנושה הזו אפילו פרעה לא יכול לעמוד והוא מצווה על משה: קומו צאו מתוך עמי--גם-אתם, גם-בני ישראל; ולכו עבדו את-יהוה, כדברכם. (יב לא)

ובני ישראל יוצאים מעבדות לחרות. שני דברים בולטים ביציאת מצרים: החיפזון ביציאה ואכילת המצות. וישא העם את-בצקו, טרם יחמץ; משארתם צררת בשמלתם, על-שכמם. (יב, לד) כי-גרשו ממצרים, ולא יכלו להתמהמה, וגם-צדה, לא-עשו להם. (יב, לט)

אכילת המצות היא חלק בלתי נפרד מהעזיבה החפוזה והיא אף נכנסת לספר חוקי התורה של עם ישראל לדורותיו: ושמרתם את-היום הזה, לדרתיקם--חקת עולם... [כל-אכל מחמץ, ונקרתה הנפש ההוא מעדת ישראל--בגר, ובאזרח הארץ. [...]] בכלל, מושבתתיכם, תאכלו, מצות. (יב, יז-כ)

מבין החוקים השונים הקשורים ליציאת מצרים שמצווה משה לבני ישראל, החוקים החשובים מכל הם אלו המתייחסים לזיכרון המעשה הגדול הזה של אלוהים: זכור את-היום הזה אשר יצאתם ממצרים מבית עבדים, כי בחזק יד, הוציא יהוה אתכם מזה; (יג א) והיה היום הזה לכם לזכרון, וחגתם אותו חג ליהוה: לדרתיקם, חקת עולם תחגגו. (יב יד). חוקים אלו מבטאים את אופיו החינוכי של החג, שרבים ממנהגיו נועדו לגרות את סקרנות הדורות הבאים: והיה כי-ישאלך בנך, מחר--לאמר מה-זאת: ואמרת אליו--בחזק יד הוציאנו יהוה ממצרים, מבית עבדים. (יג, יד). ולמען תספר באזני בנך ובן-בנך, את אשר התעללתי במצרים, ואת-אתתי, אשר-שמתי בם; וידעתם, כי-אני יהוה. (יג ב)

יומן תרבות

יומן תרבות בעיצומו של ה"אין חורף", עם סיכום קצרצר של אירועי החודש החולף ומבט לחודש הקרוב.

בשבת, לפני כשלושה שבועות קיימנו פעילות לכל המשפחה בגן הירוק. קהל רב, משלושה דורות, הגיע כדי להגיד קן לירגזי. את הפעילות הנחה משה קאשי ממולדת והיא כללה הסבר קצר על חיי הירגזי ובניית תיבות קינון. כ-40 תיבות נבנו על ידי המשפחות והן מוספרו בכדי לערוך מעקב אחרי הקינון אצלנו. האווירה הייתה נהדרת והפעילות הצליחה לסחוף רבים, כולל כאלה שלא מגיעים בדרך כלל לפעילויות מסוג זה. אני אישית מאמין מאוד בקיום פעילויות קהילתיות סביב הגן הירוק ומברך על קיומו. תודה לראלי וצוות נאמני הגן על היוזמה והארגון ולאסתר רימון על הסיוע בפעילות.

בערב שישי האחרון התכנסנו במועדון להאזין ולצפות במופע מוסיקלי אקוסטי של ציפי ודור סהר בליווי אורחים, רגע לפני הגיוס. היה ערב מהנה, נעים, מרגש ובעיקר, הכי שלנו שאפשר. תודה לציפי, לדור ולתומר על השירה והנגינה, ולעמית על ההגברה. ובהזדמנות זו בהצלחה לדור עם הגיוס לצה"ל.

ינואר כבר ממש נגמר ופברואר בפתח בסימן אירועי ט"ו בשבט.

אז רשמו ביומנים ותלו על המקררים :

- בשבת הבאה, 7/2 תתקיים צעדת ט"ו בשבט בהפקת רשות הניקוז והמועצה, על דרך הנוף, מבריכת תל יוסף ועד בית השיטה. בסוף הצעדה תתקיים בפינת החי של בית השיטה פעילות מגוונת של יצירה, הדרכה ודוכנים. מומלץ ביותר.
- ביום שני 9/2, ט"ו בשבט, ב-18:00 בחדר האוכל, טקס ט"ו בשבט ולאחריו ארוחת ערב ט"ו בשבטית מיוחדת. כולם מוזמנים.
- ביום שישי 20/2 בשעה 21:30 במועדון, ערב המרקים המסורתי ומופע מוסיקלי של לארי ומינדי- "בקצב הלב"- שירי שנות ה-60 וה-70. המעוניינים להכין מרק, מוזמנים לפנות לשרית גרין בהקדם.
- בשישבת 27-28/2- טיול אופניים לערבה, פרטים ראשונים פורסמו, ההרשמה בקרוב, נא לא להתעצל.

ועוד כמה אירועי תרבות מומלצים של המועצה :

- ביום חמישי 12/2, ב-30:20 בבית ציזלינג, מופע המחול-תאטרון "אויסטר" מאת ענבל פינטו ואבשלום פולק. מומלץ ביותר.

- במוצאי שבת 21/2, בשעה 20:30 בבית ציזלינג, הקרנת טרום בכורה לסרטו החדש של רנן שור, "הבודדים" ומפגש עם הבמאי, עשרים שנה אחרי "בלוז לחופש הגדול".

ולסיכום, פורים כבר ממשמש ובא. המסיבה תתקיים ביום שישי 13/3, וצוות פורים נמרץ וצעיר כבר החל בהכנות. המעוניינים לעזור בהכנות: פרסום, תפאורה, תכנית וכו' מוזמנים לפנות לסיון דור.

בשנה שעברה אחרי פורים, שהיה מוצלח וגדוש, פרסמתי מאמר ביומן הקורא לגבות תשלום מאורחים מבחוץ, במסיבת פורים. קיבלתי תגובות חיוביות רבות ואכן השנה יש בכוונתי להוביל מהלך כזה. עד כאן להפעם, שתהיה לנו שבת גשומה (!) ונעימה.

יובל

הגידו קן לירגזי

איזה כיף של יום, של בילוי, של פרוייקט ואולי בסוף אף ירגזים!
משה קאשי הזכיר כמה כללים:

1. גובה הקן 1.50 עד 2.0 מטר.
2. פתח בכיוון צפון-מזרח.
3. האצטרובל ממולא בעיסת לחם ושמן, תלוי במרחק של כ-5 מטר מהקן.
4. איכלוס הקנים יכול להיות מבעוד מועד עד יוני.
יש לנו אצטרובלים בגן למי שרוצה.
נשמח לשמוע מה קורה אצלכם.

ראלי פרנק - 052-3204670 (2670)

או

אסתר רימון - 6486112